

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ІШКІ ІСТЕР МИНИСТРЛІГІ
БӘРІМБЕК БЕЙСЕНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАРАҒАНДЫ АКАДЕМИЯСЫ**

**«ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ
БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУДЫҢ ӨЗЕКТІ
МӘСЕЛЕЛЕРІ»**

ПӘНІ БОЙЫНША ЕСЕПТЕР ЖИНАҒЫ

ҚАРАҒАНДЫ - 2023

АВТОРЛЫҚ ҰЖЫМ: кафедра бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, полиция полковнигі *Г.Ж.Мухамадиева*, кафедра профессоры, заң ғылымдарының кандидаты, полиция полковнигі *С.К. Алтайбаев*, кафедра оқытушысы, заң ғылымдарының магистры, полиция майоры *Ж.С. Бижанова*

ШІКІР ЖАЗҒАНДАР:

заң ғылымдарының кандидаты, доцент Ж.А. Кенбаев

заң ғылымдарының кандидаты, доцент Б.У. Сейтхожин

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының қылмыстық құқық және криминология кафедрасының авторлық ұжымы "Қазіргі кезеңдегі қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралаудың өзекті мәселелері" пәні бойынша докторанттарға арналған есептер жинағы әзірленген. Жинаққа оқу мақсатында өңделген сот-тергеу практикасынан алынған мысалдар енгізілген. Ұсынылған есептер жинағындағы шынайы жағдайлар және адамдармен ұқсастықтар шартты мәнге ие.

Есептер жинағы Қазақстан Республикасының заңгерлік мамандықта оқушы курсанттары, студенттері мен оқытушыларына, сондай-ақ заңгерлерге арналған.

Есептер жинағы академияның Оқу-әдістемелік кеңесінің отырысында талқыланған және мақұлданған 2023 жылғы «___» _____ № __ хаттама.

ҚР ІІМ Б.Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының оқу-әдістемелік кеңесінің шешімі бойынша жарияланады.

АЛҒЫ СӨЗ

Қазақстан Республикасының жоғары заң оқу орындарында қылмыстық құқықты оқытуда тәжірибе сабақтарына маңызды рөл беріледі. Тәжірибе сабақтарының негізгі мақсаты – тыңдаушыларға сот-тергеу тәжірибесінің нақты жағдайларында қылмыстық заңды дұрыс қолдануды үйрету. Тәжірибелік сабақтар қазіргі таңдағы қылмыстық заңнаманың, қылмыстық құқық теориясының терең игерілуіне, тыңдаушылардың пәнді оқу әдістемесін және нақты бір тәжірибелік есептерді шешуде дербес жұмыстар жасауды меңгеруіне ықпал етуі тиіс.

Жинақты дайындау барысында авторлық ұжым Қазақстан Республикасының Конституциясының, Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің баптарының қағидалары мен Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты түсіндірмелерін басшылыққа алды, сондай-ақ қылмыстылықпен күрестің қазіргі заманның өзекті міндеттерін ескерді. Сондықтан тәжірибелік тапсырмаларды құрастыру барысында курс бағдарламасының негізгі мәселелерін қамту, қылмыстық заңнаманың мазмұнын неғұрлым толық ашу, оны қолдануда теория мен тәжірибенің даулы мәселелерін ескеру мақсаттары көзделді.

Ұсынылып отырған тапсырмалар сот-тергеу тәжірибесінің тиісті түрде өңделген мысалдарын немесе оқыту мақсатында ойдан құрастырылған қылмыстық іс фабулаларын құрайды.

Тапсырмаларда келтірілген жағдайлар анықталған деп саналады, әрі оларда сол тапсырманы шешуге қажетті шарттардың бәрі берілген деп есептеледі. Дегенмен де жекелеген тапсырмаларда фабуланың баяндалуына өзгертулер мен толықтырулар енгізілуі, әрі сол арқылы тапсырманың жаңа, өзгертілген нұсқаларын жасалуы мүмкін. Тапсырманың шарттарын өзгерту жөнінде тәжірибелік сабақ тапсырмасында көрсетілсе бұл міндетті болып табылады.

Тапсырмаларды шешу барысында олардың негізделуіне және дәйектелуіне ерекше назар аудару қажет. Тапсырмалар шешімінде заңдарға, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты түсіндірмелеріне, қылмыстық құқықтың теориялық қағидаларына сүйенген дұрыс және де тапсырмада көрсетілген сұрақтарға ғана емес, сондай-ақ, тапсырмадан туындайтын өзге де сұрақтарды қамтыған жөн.

Авторлық ұжым ұсынылып отырған жинақтың «Қазіргі кезеңдегі қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралаудың өзекті мәселелері» курсына оқуда қажетті көмек көрсететініне үміт артады. Ескертулер мен ұсыныстарыңызды Қазақстан Республикасы ІІМ Б.Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының қылмыстық құқық және криминология кафедрасына жіберулеріңізді өтінеміз.

ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАР САРАЛАУДЫҢ ТҮСІНІГІ МЕН МАҢЫЗЫ. ҚЫЛМЫСҚА ДАЙЫНДАЛУ ЖӘНЕ ҚЫЛМЫСҚА ОҚТАЛУ КЕЗІНДЕ, СОНДАЙ-АҚ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚ ЖАСАУДАН ӨЗ ЕРКІМЕН БАС ТАРТУ КЕЗІНДЕ ЖАСАЛҒАН ӘРЕКЕТТІ ҚЫЛМЫСТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ БАҒАЛАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

1. Григорьев кісі өлтіру мақсатында Самойлованың басына және денесінің басқа бөліктеріне металл табамен соққы берді. Содан кейін ол есінен танып қалған жәбірленушіні үйдің есігін сыртынан жауып, оны өртеп жіберді. Ойланып, Григорьев қылмыс орнына оралып, әйелді өрттен құтқарды. Самойлованың сот-медициналық сараптамасының қорытындысына сәйкес орташа ауырлықтағы денсаулыққа зиян келтірілді.

Григорьевтің мінез-құлқын қылмысты соңына дейін жеткізуден ерікті түрде бас тарту деп санауға бола ма?

Григорьев қылмыстық жауапкершілікке тартыла ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Ең жоғары қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде жазасын өтеп жатқан Подшивалов басқа сотталғандармен бірге ҚАЖ мекемесінің қызметкерлеріне зорлық-зомбылық көрсетіп, камерадан қашып кетті. Бірнеше тосқауылдан өтіп, ол соңғысында сымға ілініп, ұсталған.

Қылмыстық құқық бұзушылық кезеңін анықтаңыз.

Сотталушының іс-әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Воронов Кирилловпен жанжалдың салдарынан балта жүзімен соңғының басына соққы берді, бірақ жәбірленуші басын қолымен жауып қалды, ал соққы қолына тиді. Вороновтың екінші рет соққы беру әрекеті кезінде жәбірленуші басын бұрып жіберді, ал балта соққысы оң білекке тиді. Содан кейін Воронов жәбірленушіні жерден көтеріп үйге апарып, оған көмек көрсетті. Кирилловтың денсаулығына ауыр зиян келтірді.

Вороновтың әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Антонов пәтердің есігін бұзып, оған кіріп, кәште сақталған алтын әшекейлерді алды. Ұрланған құндылықтарды үйдің кіреберісінде тұрған Крыловқа тапсырғаннан кейін, Антонов бірінші рет көтере алмаған бейнемагнитофонды алу үшін пәтерге оралуға шешім қабылдады. Пәтерге кірген сәтте ол ұсталды.

Әрекетті саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Қатардағы Шахов әскери қызметін жалғастырғысы келмей, өзіне сеніп тапсырылған қарумен посттан кетіп қалды. Екі апта бойы серуендегеннен кейін, ойланып, Шахов өзінің әскери бөліміне оралып, қаруын өз еркімен тапсырды.

Шаховтың әрекетінде қылмыс жасаудан ерікті түрде бас тарту бар ма?

Кінәлі адамның әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Ларин Старковскийдің Быкованы тез өлтіру туралы бұйрығын орындап, жәбірленушіні басына бетонмен ұрып, оны металл сыммен тұншықтырып, дененің әртүрлі бөліктеріне соққылар мен соққылар жасады. Біраз уақыттан кейін ол "Болды, енді қолымнан келмейді" деген сөздермен ұруды тоқтатты. Содан кейін Старковский Ларинге пышақ беріп, жәбірленуші тамырын кесіп тастауды айтқан кезде, Ларин бұйрықты орындады. Барлық күш-жігерге қарамастан, Быкова тірі қалды.

Қылмыстық құқық бұзушылық жасау кезеңдерін анықтаңыз.

Ларин мен Старковский қандай қылмыс жасады?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Белобабка, Путилин және Бугаков алдын-ала сөз байласып Костюктің пәтеріне келді, қастандықпен қорқытып, В.Костюк пен А.Костюк қолдарымен, аяқтарымен және сигналдық тапаншасымен ұрып-соғып, пәтер иелерінің танысын еденге құлатты, ақша, алтын, сондай-ақ оны ұрлау үшін көлік кілттерін талап етті. Алайда, А.Костюк көліктің кілттері мен құжаттары пиджак қалтасында болса да, әйелінде екенін айтты, бірақ әйелі уйде жоғын айтты. Оған сеніп, шабуылдаушылар кілттерді иемденбеді және басқа мүлікті ұрлау мақсатында шкафтардан құнды заттар мен ақша іздей бастады. А.Костюк ол қорғаныс үшін пышақты ұстап алып, оларға қауіп төндіре бастады. Қорқып, Белобабка, Путилин және Бугаков қашып кетті.

Шабуылдаушылар жасаған әрекеттерді саралаңыз?

Олардың әрекеттерінде көлік құралын заңсыз иемденуден өз еркімен бас тарту бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Панкратов пен Миронов ақшаны иемдену мақсатында инкассаторлық машинаға қарақшылық шабуыл жасауға бел буып, жоспар

дайындады, сондай-ақ АК-47 автоматын және екі Ф-1 гранатасын заңсыз сатып алды.

Жоспарға сәйкес әрекет ете отырып, Миронов пен Панкратов белгіленген жерде инкассаторлық машинаға шабуыл жасауға дайындалды. Инкассатор машинасының бағытын өзгерту нәтижесінде, шабуыл болған жоқ.

Панкратов пен Мироновтың жауапкершілігі туралы мәселе қалай шешілуі керек?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Шиморев террористік акт жасау мақсатында, атап айтқанда вокзалда жарылыс жасау мақсатында Байматовтан 10 кг тротил сатып алып, қолдан жасалған жарылғыш құрылғы дайындады. Жарылғыш құрылғы болған дипломатты Шиморев станцияда қалдырып, қашып кетті. Жарылыстан жарты сағат бұрын полицияның патрульдік жасағы күдікті дипломатты тауып, жарылыстың алдын алған барлық тиісті шараларды қабылдады. Жедел - іздестіру іс-шараларын өткізу барысында Шиморев келесі күні ұсталды.

Шиморевтің әрекетін аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық деп санауға бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫҢ КӨПТІЛІГІН САРАЛАУ

1. Бисин қараусыз қалған бақта мас күйінде азамат П. - ға шабуыл жасап, оны ұрып-соғып, өлтіремін деп қорқытып, зорлады, содан кейін жәбірленушіні жерде ұстап, қорқытып, жәбірленушіні қайтадан зорлады.

Әрекетті саралаңыз.

Бисиннің әрекетінде қылмыстардың көптігі бар ма? Егер Бисин жыныстық зорлық-зомбылық жасағаны белгілі болса, сіздің шешіміңіз өзгере ме?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Түнде мас күйінде "Мицубиси-Паджеро" көлігін басқарған Иранов жол ережелерін бұзып, жәбірленуші Д.-ны қағып кетті, жауапкершіліктен қорқып, куәгерлердің жоқтығын пайдаланып, Иранов жол-көлік оқиғасы мен өміріне және денсаулығына қауіп төндіретін жәбірленушінің орнын қалдырды. Соққы нәтижесінде жәбірленуші көптеген жарақаттар мен зақымдар алу нәтижесінде, бір күннен кейін ауруханада қайтыс болған.

Әрекетті саралаңыз.

Ирановтың әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтардың жиынтығы бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Зайцев атыс қаруын белгісіз адамдардан заңсыз сатып алды (кесілген шолақ мылтық) және оны бір жыл бойы үйінде шкафта сақтады.

Зайцевтің әрекеттеріне баға беріңіз.

Оның әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтар жиынтығы бар ма? Егер Зайцев кесілген шолақ мылтықты кісі өлтіру мақсатында алғаны белгілі болса, сіздің шешіміңіз өзгере ме?

4. Азамат Иванченко, Тараз қаласында Б. азаматтың пәтеріне кіріп, жалпы сомасы 189000 теңгеге түрлі заттарды ұрлап, бірқатар қылмыстық құқық бұзушылықтар жасады. Тағы бір күні пышақпен қорқытып, кәмелетке толмаған Базаровтың велосипедін иемденіп, оны белгісіз адамға сатты. Кейінірек кіреберіс есікті бұзу арқылы азамат З. - ның пәтеріне кіріп, 206000 теңге сомасына заттарды ұрлап кетті.

Жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігін анықтаңыз.

Мінсіз жиынтық нақты жиынтықтан айырмашылығы неде?

Әрекетті саралаңыз.

5. Яковлев белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адам бола отырып, 2021 жылдың 4-7 ақпаны аралығында саяжай учаскесінің қоршалған аумағында орналасқан торлардан Л. - ға тиесілі 7 қоянды жасырын ұрлап, оған 45200 теңге маңызды шығын келтірді. Ал 2021 жылғы 19 наурызда Д. - ға тиесілі саяжай учаскесінде Овчаренкомен алдын ала сөз байласу арқылы сарайға кіріп, сол жерден құны 82000 теңге тұратын "Крот" мультикультиваторын ұрлап кетті.

Әрекетті саралаңыз.

Яковлевтің әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі бар ма?

Егер сот бірінші әрекетті елеусіз деп тапса, сіздің шешіміңіз өзгере ме?

6. Беспалов заңсыз үйге кіріп, ұрлық жасағаны үшін 3 жыл 6 айға бас бостандығынан айырылды. Алайда Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына байланысты жазасын өтеуден рақымшылық жасау арқылы босатылды. Бостандыққа шыққаннан кейін 3 аптадан соң Беспалов үйге заңсыз кіріп, тағы да ұрлық жасады.

Әрекетті саралаңыз.

Беспаловтың әрекеттерінде қылмыстардың қайталануы бар ма?

7. Рамазанов, Андреев, Воронин жүргізуші А.-ға шабуыл жасап, ұрып-соғып, орташа ауырлықтағы денсаулығына зиян келтірді, содан кейін қолын байлап, далада қалдырып, көлікті ұрлап кетті.

Кінәлілер қанша қылмыстық құқық бұзушылық жасады?

Күрделі қылмыстық құқық бұзушылық дегеніміз не?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Шишкин жазда Тараз-шалғынды тас жолының жанындағы далада жабайы қарасораның апикальды бөлігінде жапырақтарды жинаған, оны жеке тұтыну үшін сақтады. Үлкен ағасы келгенде, Шишкин бірнеше килограмм қарасора жинап, кептіріп, алақанымен механикалық әсер ету арқылы ұсақтап, ағасына 11,7 г. дайын марихуананы жеке пайдалану үшін берді.

Шишкиннің әрекеттерінде көптеген қылмыстық құқық бұзушылықтар бар ма?

Оның әрекеттерін саралаңыз.

Егер Шишкиннің есірткіні заңсыз сатып алғаны және сақтағаны үшін бұрын сотталғаны белгілі болса, сіздің шешіміңіз өзгере ме?

9. Кравчук денсаулыққа ауыр зиян келтіргені үшін соттылығы бар бола тұра (ҚР ҚК 106-бабының 1-бөлігі), кісі өлтірді.

Бұл жағдайда қайталанудың қандай түрі болады?

10. Бұрын ұрлық жасағаны үшін бірнеше рет сотталған Омаров, бұрын Қырғызстанның қылмыстық заңнамасы бойынша бопсалау және тонау үшін сотталған Махмудовпен алдын-ала сөз байласу арқылы, соңғының жазасын өтегеннен кейін, азамат А.-ға қарақшылық шабуыл жасады.

Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы сотының үкімімен екеуінің де іс-әрекетінде қауіпті рецидивтің болуы танылды және олар ҚР ҚК 192-бабының 2-бөлігі бойынша әрқайсысы төтенше қауіпсіздік дәрежесін өтеумен сотталды.

ҚР қолданыстағы қылмыстық заңнамасының негізінде қауіпті рецидивтің болуы дұрыс танылды ма?

Қайталануды қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің бір түрі ретінде сипаттаңыз.

ҚР ҚК-нің 14-бабының соттың адамда қауіпті қайталану белгілерінің бар-жоғын тану тәртібі мен негіздері туралы ережесін талдаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

АДАМДАР ТОБЫ, АЛДЫН АЛА СӨЗ БАЙЛАСУ БОЙЫНША АДАМДАР ТОБЫ ЖӘНЕ ҚЫЛМЫСТЫҚ ТОП ЖАСАҒАН ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. Оралов Аловқа Чмухунованың пәтерінде көп ақша бар екенін айтты. Алов оларды иемденуді ұсынды. Олар ақшаны Алов алады деп келісті, өйткені Чмухунова Ораловты анықтай алды. Түнде үйге келіп, Оралов Алованың пәтерін Чмухуноваға көрсетті, ал өзі баспалдақ алаңындағы жан-жақты бақылап отырды. Алов пәтерге алаяқтық жолмен кіріп, Чмухуноваға денсаулығына қауіпті емес зорлық-зомбылық көрсетіп, ақшаны иемденіп Алов, Ораловпен бөлісті.

Әрекеттің саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Емишев пен Панкратов коммерциялық дүңгіршектен ұрлық жасауға келісті. Осы мақсатта олар дүңгіршекке жақындады. Панкратов терезедегі торды бүгіп алды, ал Емишев терезені сындырып, ішке кіріп, Панкратовқа ұрланған мүлікті бере бастады. Содан кейін Емишев пен Панкратов ұрланған заттарды бірлесіп сатты, ақшаны өз қалаулары бойынша жұмсады.

Іс-әрекетті қалай анықтауға болады?

Панкратоваға бөлмеге заңсыз кірудің белгісі бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Торегулов бастаған террористік ұйым саяси талаптар қойып, кепілге алынды (20 адам). Кепілге алынған топты Мамедов басқарды. Қизатов қатардағы орындаушы болды. Олардың барлығында атыс қаруы болды. Кепілге алынған адамдарды босату үшін олар тұрған ғимаратқа шабуыл жасау туралы шешім қабылданды. Шабуыл кезінде полиция қызметкерлерінің қаруынан 2 кепілге алынған адам қаза тапты. Қалған кепілге алынғандар босатылды. Террористтердің қару-жарақтары болғанымен, қолдануға уақыттары болмады. Торегулов, Кизатов және Мамедов тірі қалды.

Торегулов, Кизатов және Мамедовтың әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Лиманский мен Нагиев жәбірленуші Ивлев саябақта жерде жатқанын анықтады, содан кейін олар бірдеңе ұрлау мақсатымен оның қалталарын қарады. Алайда, олар Ивлевті аудара алмады және өтіп бара жатқан Пекшевтен оларға көмектесуін өтінді. Содан кейін Лиманский мен Нагиев жәбірленушінің қалтасынан әмиянын алды. Жәбірленуші орнынан тұрып, жүгіріп бара жатқанда, Лиманский

қалғандарына курткасын шешіп алу үшін оны қуып жетуді ұсынды. Үшеуі де жәбірленушіні қуып жеткенде, Пекшев оған бет аймағына бірнеше рет соққы берді, содан кейін үшеуі Ивлевтен куртка мен етігін ашық түрде тонап кетті.

Бұл жағдайда алдын-ала сөз байласу бар ма? Лиманский мен Нагиевті айыптау көлеміне өмірге немесе денсаулыққа қауіпті емес зорлық-зомбылықты қолдану кіре ме?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Исин Демидовтан шағын калибрлі мылтық сатып алып, оны кесіп тастады және одан басқа үш адамнан тұратын топ ұйымдастырды - Зинченков, Кеңесов және Уваров. Бірнеше ай бойы топ көрші облыстардың аудандарында дүкендер мен жеке азаматтарды рейдтер мен тонаулар жасады. Шабуыл мен тонау үшін, шолақ мылтықтан басқа, Пазылбековке тиесілі автокөлік қолданылды. Топ мүшелері ұрланған заттарды паналауға көмектескен Ысқақов пен Ғалиевтен пана тапты. Демидов мылтық сатқан кезде бандиттер тобын ұйымдастырғандарын білді.

Қатысушылардың формасы мен түрлерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Тергеу органдары Добролежинді қарақшылық шабуыл жасағаны үшін іздеді. Бір күні ол досының анасы Пономареваға жұмысқа келді. Пономарева Добролежиннің қылмыс жасағанын және оның құқық қорғау органдарынан жасырынғанын біліп, оны түскі аспен тамақтандырды, содан кейін Добролежин кетіп қалды.

Пономареваның әрекеттерінде қылмысқа қатысудың белгілері бар ма?

Әрекетті саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Протасов пен Петров ұрлық туралы алдын-ала сөз байласып, жеке фирманың қоймасына кірді. Протасов жабдықты жинады, ал Петров кіреберісте бақылап отырды. Күтпеген жерден қолында таяғы бар күзетші Медведев келді. Петров Медведевтен таяқты жұлып алып, қайтыс болғанға дейін Медведевті басы мен мойнынан ұрып тастады. Болған оқиға туралы Петров Протасовқа хабарлады, ол Медведевтің мәйітін жертөлеге сүйреп апарды, содан кейін кінәлілер ұрланған нәрсемен қашып кетті.

Протасов пен Петровтың әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Бірнеше рет сотталған Ушаков, Шаповалов пен Мироновты қылмыстық әрекетке тартты. Алдын ала жасалған жоспар бойынша Шаповалов пен Миронов кешке атыс тиріне кіріп, тир меңгерушісі Абасовқа

шабуыл жасады, пышақ пен ломикпен соққыға алып оны өлтірді, сонымен қатар үш спорттық мылтық, 150 патрон алды. Түнгі уақытта Ушаков, Шаповалов және Миронов үйге оралған Блиновқа қарақшылық шабуыл жасап, одан 80 000 теңге иемденіп кетті. Сол қарудың көмегімен Ушаков, Шаповалов және Миронов тауарлар мен ақшаны ұрлау мақсатында сауда орталығы күзетшісіне шабуыл жасап, оны өлтіріп, дүкенге кірді, сол уақытта полиция қызметкерлеріне ұсталған.

Қатысу формасын анықтаңыз.

Қатысудың объективті және субъективті белгілерін атаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Юн сыра дүкенінің жанында болған кезде Лосевпен жанжалдасып, оны ұрып тастады. Лосевке ашуланған Юн үйіне барып, жанжал орнына пышақпен оралды. Оның қолында пышақ бар екенін көріп, Лосев қашуға асықты. Юн оны қуа бастады. Осы кезде көшеде сыра дүңгіршегіне қарай Кротов келе жатты. Лосев оның жанынан өтіп бара жатқанда, Кротов оның аяғынан шалып қалды, Лосев құлап түсті. Жүгірген Юн осыны пайдаланып, Лосевке бірнеше рет пышақ салды, ол қайтыс болды.

Кротовтың әрекеттерінде серіктестік белгілері бар ма?

Қатысудың объективті және субъективті белгілерінің мазмұнын ашыңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Жүргізуші Мусин мен тасымалдаушы Зубов келісім бойынша құрылыстан 200 парақ шифер мен 15000 дана кірпіш ұрлап кеткен. Зубов өзінің танысы Сундуковтан ұрланған құрылыс материалдарын сарайына жасыруға көмектесуін өтінді. Сундуков келісті, ал ұрланған заттар қораға тығылды, оны кейіннен полиция тапты.

Мусин мен Зубовтың әрекеттері ұрлыққа қатысудың қандай түрін құрайды?

Сундуковты ұрлықтың серіктесі деп тануға бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

ЖАЗАЛАУ ТУРАЛЫ ҒІМНІҢ ДАМУ ТЕНДЕНЦИЯСЫ. ЖАЗАНЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН ТҮРЛЕРІ. ЖАЗА ТАҒАЙЫНДАУ.

1. Сот 16 жасар Маринді денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіргені үшін кінәлі деп тауып, оны ең төменгі қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде жазасын өтеуге, алты жылға бас бостандығынан айырды.

Соттың әрекеттері заңды ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Бочкарев ең жоғары қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде жазасын өтей отырып, 3 жылға бас бостандығынан айырылды. Бұрын Бочкарев қылмыстық жауапкершілікке тартылмаған.

Сот Бочкаревке максималды қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде жазасын тағайындауға құқылы ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Өртеу арқылы орманға зиян келтіргені үшін 15 жасар Камнев алғаш рет 4 жылға бас бостандығынан айырылды.

Сот Камневке оны ең төменгі қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде өтеу арқылы жаза тағайындауға құқылы ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Сот үкімімен Бокеноваға ҚР ҚК 322-бабы жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салынды.

Сот үкімі заңға сәйкес келе ме.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Кесерев қойма меңгерушісі болып жұмыс істей отыра, өзінің қызметтік жағдайын пайдалана отырып, ұрлық жасады, ол үшін ҚР ҚК 189-бабының 2-бөлігінің "3" тармағы бойынша 3 жыл мерзімге бас бостандығынан айыруға, қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде ең аз қауіпсіздікті өтеуге, сауда кәсіпорындарында лауазым атқару құқығынан айыруымен сотталды. Бұрын Кесерев кісі өлтіру қаупі үшін бас бостандығынан айырылды, соттылығы жойылған.

Кесеревқа жаза дұрыс тағайындалған ба?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Лещенко 15 жылға бас бостандығынан айырумен, ҚР ҚК 255-бабы 3-бөлім бойынша сотталды.

Түзеу колониясында Лещенко жазаның қандай түрін өтеуі керек?

Сот Лещенконы төтенше қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде жазасын өтеуді тағайындауға құқылы ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Бұрын қауіпті рецидив үшін сотталған Құлмұқанов, жәбірленуші ауыр балағаттағаны үшін, аффект жағдайында денсаулығына орташа ауырлықтағы зиян келтірді.

Құлмұқановтың жазасын өтеу үшін түзеу мекемесінің түрін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Темірболатов атыс қаруын ұрлағаны үшін төрт жылға, кісі өлтіру қаупі үшін екі жылға бас бостандығынан айырылды.

Темірболатовқа қылмыстар жиынтығы бойынша қандай жаза тағайындалуы мүмкін?

Бас бостандығынан айырудың мүмкін болатын максималды және минималды мерзімдерін, түзеу колониясының түрін көрсетіңіз.

9. Сот үкімімен Әбіл ҚР ҚК 120-бабының 1-бөлігі бойынша 8 жылға бас бостандығынан айырылды. ҚР ҚК 120-бабының 1-бөлігінде көзделген ең жоғары жазаны тағайындау кезінде сот жауапкершілікті ауырлататын мән-жайларға, Әбілдің кінәсін мойындамағанына, ауыр қылмыс жасағаны үшін өкінбегеніне, сондай-ақ жазаның қылмыстың таралуын ескере отырып тағайындалғанына сілтеме жасады.

Сонымен бірге, сот іс бойынша болған жеңілдететін мән-жайларды ескермеді, атап айтқанда, Әбіл бұрын сотталмады, оның асырауында үш кәмелетке толмаған баласы бар, жұмыс орны бойынша оң сипатталады.

Сот үкімі дұрыс па?

Сот заңда көрсетілмеген осындай жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларға сілтеме жасауға құқылы ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Сыздықов ҚР ҚК 293-бабы 2-бөлігінің "2" т. бойынша 4 жылға бас бостандығынан айырылды. Үш жыл бас бостандығынан айыру жазасын өтегеннен кейін ол № 25 Қылмыстық атқару мекемесінің әкімшілігіне өзінің азамат Нехотьяевты тонағаны жайында кінәсін мойындап келді.

Сыздықовқа жазаның түпкілікті шарасы қандай принцип бойынша анықталуы керек?

Сот жазаны тағайындау кезінде қандай жағдайларға сілтеме жасай алады?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Сот үкімімен Лейкин ҚР ҚК 188-бабының 1-бөлігі бойынша үш жылға бас бостандығынан айырылды. ҚР ҚК 63-бабына сәйкес бас бостандығынан айырудың барлық белгіленген мерзіміне пробациялық бақылау тағайындалды.

Сот Лейкинге шартты түрде соттауды дұрыс қолданды ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

12. Кузькин ҚР ҚК 106-бабының 1-бөлігі бойынша 6 жылға бас бостандығынан айырылды. 4 жыл 22 күн өтегеннен кейін ол жазасын одан әрі өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатылды. Босатылғаннан кейін бір айдан кейін Кузькин Мунды бұзақылық ниетпен өлтірді (ҚР ҚК 99-бабы 2-бөлігінің "9" тармағы). Облыстық соттың үкімімен Кузькиннің әрекеті қауіпті қайталану белгілері бар қылмыс деп танылды.

Сот шешімін талдаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

13. Рейкин бұрын абайсызда адам өлтіргені үшін сотталған - жасөспірім С.-ні зорлады, осы қылмысты жасаған кезде ол жәбірленушінің денсаулығына ауыр зиян келтіріп, өлтіремін деп қорқытты. Қылмысты тергеу барысында Рейкин бұрын басқа қалада тұрып, тонау жасағаны анықталды. Рейкин қылмыстық жауапкершілікке тартылып, ҚР ҚК 120-бабының 4-тармағы бойынша 20 жылға бас бостандығынан айырылды және ҚР ҚК 191-бабының 1-бөлігі бойынша 4 жылға бас бостандығынан айырылды.

Рейкиннің соңғы жазасын анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

14. Мамедов мас күйінде таксиге барды, онда Рахимовтың бейтаныс жолаушысы отырды да, алдыңғы орындыққа отырды. Рахимовтан басқа таксиде оның үш досы отырды, оларға кездейсоқ жолаушы қажет емес еді. Такси жүргізушісі шамадан тыс жүктелген көлікпен жүруден бас тартқан кезде, Мамедов Рахимовтың ішіне пышақ салып, оған өлім жарақатын келтірді.

Мамедовтың кісі өлтірді деген айыппен істің материалдарын қараған сот оның еш жерде жұмыс істемегенін, паразиттік өмір сүргенін анықтады. Бұрын Мамедов екі рет сотталған: бұзақылық пен қарақшылық үшін. Рахимовты бұзақылық ниетпен өлтіргені үшін ол ҚР ҚК 99-бабы 2-бөлігінің "9" тармағы бойынша өмір бойына бас бостандығынан айырылды.

Прокурордың наразылығы бойынша екінші сатыдағы сот 15 жылға бас бостандығынан айыру жазасын ауыстырды.

Осы жағдайға құқықтық баға беріңіз.

Сіз қабылданған шешіммен келісесіз бе?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

15. Жүргізуші куәлігі жоқ Мезгілбаев ағасынан досына ауылға бір аптаға бару үшін "Нива" автокөлігін беруді өтінді. Іс жүзінде Мезгілбаев алыс ауданға барып, заңсыз аң аулауға кірісті. Сот Мезгілбаевты ҚР ҚК 337-бабының 1-бөлігі бойынша өндірілген терілері мен автомашиналары тәркіленіп, 300 АЕК-ке дейін түзеу жұмыстарына үкім шығарды. Сонымен қатар, сотталған адам үш жыл ішінде көлік құралдарын басқару құқығынан айырылған еді.

Сот үкімі заңға сәйкес келе ме?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПТЫЛЫҚТАН БОСАТУ ЖӘНЕ ЖАЗАЛАР

1. 25.03.2019 ж. Ғазизов мас күйінде болған Федоровты тонады. Сонымен бірге ол денсаулығына зиян келтірмей, қарсылық көрсетуге тырысқан Федоровқа бірнеше рет соққы берді. Қылмыскердің жеке басы уақтылы анықталмағандықтан, тергеу тоқтатылды. 2022 жылы осы қылмысы үшін Ғазизов ҚР ҚК 191-бабының 2-бөлігі бойынша қылмыстық жауапкершілікке тартылды. Тергеу аяқталған кезде, іс бойынша Ғазизов алғаш рет қылмыс жасағаны анықталды, бұл әрекетке қатты өкінеді. 2016 жылдан бастап Қарағанды бассейні шахталарының бірінде комбайнер болып жұмыс істейді, жұмыста және тұрмыста оң жақпен сипатталады, еңбек жетістіктері үшін марапаттарға ие.

ҚР ҚК 65-бабын Ғазизовке қолдануға бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Серіков құрылыс басқармаларының бірінің шебері болып жұмыс істей жүріп, жүргізуші Сафроновпен сөз байласып, салынып жатқан нысаннан 584000 теңге сомаға кірпішпен қапталған 18 паллет ұрлап әкеткен, оны қылмыскерлер автокөлікпен алып, жеке тұлғаларға сатқан, ал сатудан түскен ақшаны өзара бөліп алған.

Жымқырғаннан кейін үш жыл бойы Серіков адал еңбек етті, жоғары өндірістік көрсеткіштерге қол жеткізді, техникалық университеттің қашықтықтан бөліміне оқуға түсті, қоғамдық өмірге белсенді қатысты. Серіков өзінің қоғамға қарсы іс-әрекетінде өкініп, полиция органдарына келіп, Сафроновпен бірлесіп ұрлау фактісі туралы айтты.

Серіковты қылмыстық жауапкершіліктен босату мүмкін бе?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Әлиев өздеріне тиесілі мүлікті ұрлау мақсатында Азаматтарға бірнеше шабуыл жасаған банданың мүшесі болды. Банда Әлиевтің қатысуымен Масловты өлтірді, содан кейін топ бөлініп, оның мүшелері қашып кетті. Қылмыс жасалғаннан кейін 15 жыл өткен соң, басқа фамилиямен өмір сүрген Әлиев әшкереленіп, қылмыстық жауапкершілікке тартылып, 15 жылға бас бостандығынан айырылды.

Сот үкіміне баға беріңіз.

Бұл жағдайда ҚР ҚК 69-бабын қолдануға негіз бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Рашидов 16 жасында ҚР ҚК 293-бабы 2-бөлігінің "2" тармағында көзделген бұзақылық жасады, ол үшін үш жылға бас бостандығынан

айырылды. Бір жыл өтегеннен кейін ол өзін жақсы жағынан өзін көрсетіп, жазадан шартты түрде мерзімінен бұрын босатылды.

Шартты түрде мерзімінен бұрын босатылғаннан кейін үш ай өткен соң Якимов ұрлық жасады және ҚР ҚК 188-бабының 1-бөлігі бойынша бір жылға бас бостандығынан айыруға, ал ҚР ҚК 60 - бабын қолдана отырып-үш жылға бас бостандығынан айырумен сотталды.

Сот Рашидовқа жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатуды дұрыс қолданды ма?

Жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату Рашидовке қайта қолданылуы мүмкін бе?

18 жасқа дейінгі қылмыс жасаған адамдарды жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату негіздерін көрсетіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Бұрын бірнеше рет сотталған Шаймерденов 15.11.2019 жылы сот үкімімен ҚР ҚК 293-бабының 3-бөлігі бойынша төрт жылға бас бостандығынан айырылды. Қарағанды қаласы Қазыбек би атындағы аудан сотының 24.08.2022 жылғы ұйғарымымен ол жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатылды. Бұрын Шаймерденовке қатысты жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату қолданылған.

Сот Шаймерденовке ең жоғары қауіпсіздік қылмыстық-атқару жүйесінен жазасын өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату туралы ұйғарым қабылдады ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Сиволапов 2009 жылы адам өлтіргені үшін сотталды, он бір жылға бас бостандығынан айырылды. 2021 жылы босатылды, 2022 жылдың шілдесінде Сиволапов өзінің жеке ісін жұмыс орнында қайта рәсімдеуді және соттылықты өтеу туралы тиісті құжаттарда нұсқауды талап етті.

Сиволаповтың талаптары заңды ма?

Соттылықты алу мен өтеудің айырмашылығы неде?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Дәрігер-терапевтің қабылдауында болған Матханов соңғысының кабинетте болмауын пайдаланып, құны 18800 теңге болатын тонометрді ұрлап кеткен. Прокуратура осы факт бойынша қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы шығарды, себебі Матхановтың іс-әрекеттері елеусіздігіне байланысты қоғамдық қауіп төндірмейді және тек ресми түрде ұрлық белгілерін қамтиды.

Әрекеттің маңыздылығы төмен болғандықтан, қылмыстық жауапкершіліктен босатуға негіз бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Табашев қатты мас күйінде 2019 жылдың 2 қаңтарында Сабаховты бұзақылық ниетпен өлтірді. Ол жасаған істері үшін жауапкершіліктен қорқып, кенттен қашып, Ақтөбе қаласында туыстарында тұрды.

2022 жылдың 12 қаңтарында автобуста ол офицер Кенжебаевтың жеке куәлігін ұрлап, оны өз атына қолдан жасаған. 16 қаңтарда Табашев ұсталды.

Қылмыстық құқық бұзушылықты жасау мерзімін Табашевке қолдану туралы мәселе қалай шешілуі керек?

Егер ол бірінші қылмыстық құқық бұзушылық жасалғаннан кейін он жыл өткен соң ұсталады деп болжанса, кінәліні жауапқа тартуға бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Бопсалауға қатысқаны үшін екі ай бас бостандығынан айыруды өтеп жүрген азамат Карамова, жүкті болуына байланысты оны одан әрі жазасын өтеуден босатуды сұрады.

Егер жүктілік фактісі шындыққа сәйкес келсе, сот қандай шешім қабылдауы мүмкін?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. 2018 жылдың 5 қаңтарында азамат Магамбетов ұрлық үшін сотталды, бір жылға бас бостандығынан айырылды. Сот хатшысының кінәсінен үкім орындалмады және оны орындау туралы мәселе 2022 жылдың 5 қаңтарында ғана көтерілді.

Үкім орындалуға жатады ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Қостанай қаласының соты азамат Моховқа есірткіні заңсыз сақтағаны үшін жаза тағайындады - 3 жылға бас бостандығынан айыру. Бір жыл бас бостандығынан айырылғаннан кейін Мохов ауыр айықпас аурумен ауырды.

Оны жазасын өтеуден босату мүмкін бе?

Ауырғаны үшін жазадан босатудың негіздерін атаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

12. Медициналық комиссияның қорытындысы бойынша, қасақана кісі өлтіргені үшін ұзақ мерзімге бас бостандығынан айыру жазасын өтеп жатқан Треков менингитпен ауырып, мидың органикалық зақымдануы негізінде дамиды дебильділік белгілерін көрсете бастады. Медициналық комиссияның қорытындысы негізінде Трековтың отбасы сотқа ауруына байланысты жазадан босату туралы өтінішпен жүгінді.

Осы жағдайлар бойынша Трековты жазадан босату мүмкін бе?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

13. Үш жылға бас бостандығынан айыруға сотталған азамат Беляловқа оның түзелуіне байланысты жазаның өтелмеген бөлігі (3 жылға бас

бостандығынан айыру) неғұрлым жеңіл жазамен - бір жылға бас бостандығын шектеумен ауыстырылды.

Бұл жағдайда соттылықтың өтеу мерзімі қанша?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

14. 100 АЕК түзеу жұмыстарына сотталған азамат Бахриев алты ай мерзімін өтегеннен кейін сотқа шартты түрде мерзімінен бұрын босату туралы өтінішпен жүгінді.

Сот қандай шешім қабылдауы керек?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

ӨМІРГЕ ҚАРСЫ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. Алиаскаров өзі жұмыс істеген кеме жөндеу зауытының кассасынан ақша ұрлауды шешіп, кассирдің жұмысын бақылай бастады. Кассада үлкен ақша бар екеніне көз жеткізгеннен кейін, жұмыстан кейін ол кассир Охотинаға барды, оның жанында касса мен сейфтің кілттері болды, оған шабуыл жасады, басына екі рет жұдырықпен ұрды, бұл оның есінен танып қалуына себеп болды. Ол Охотинаны бұталарға сүйреп апарды, ол есін жиып, айқайлады. Содан кейін Алиаскаров жәбірленушінің басына таспен соққы берді, содан кейін оны белбеуімен тұншықтырды. Марқұмнан касса мен сейфтің кілттерін алып, Алиаскаров зауыт басқару ғимаратына келіп, терезе арқылы осы ғимаратқа кіріп, ұрланған кілттермен кассаның есігін ашты, содан кейін сейфтан 4000000 теңге жасырын түрде ұрлап кетті.

Алиаскаровтың әрекетін саралаңыз.

Қылмыстық қолсұғушылық объектісін анықтаңыз. Сараланатын жағдайлары бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Колосов 17 жасар өгей қызы Маркинаны жүйелі түрде ұрып-соғып, оны қамшымен және белбеуімен ұрып тастады. Соңғы рет ол жәбірленушінің басын оқтаумен ұрып, оның бетінің өзгеруіне әкеліп соқтырды және бір көзінің көру қабілетінен айырды. Анасы мен өгей әкесі жұмысқа кеткенде, жәбірленуші 5-қабатта орналасқан пәтердің терезесінен секіріп, қайтыс болды.

Қол сұғушылық нысанын анықтаңыз.

Колосовтың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Самойлов келесі жағдайларда жасалған кісі өлтіргені үшін кінәлі деп танылды. Сағат 23.00 шамасында Самойлов мас күйінде бола тұра, жазғы коттеджде Губайдулинмен себепсіз жанжал шығарды, оның барысында ол соңғысын өлтірмек болды, оған жақын қашықтықтан қолдан жасалған

тапаншадан оқ атты. Оқ атқаннан кейін Самойлов Оразовтың саяжайына қашып кетті, тапаншаны қайта жүктеді және ол кісі өлтіру әрекетін жасыру үшін Губайдулинді өлтірді.

Самойловтың әрекеттеріне баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Ни мен Витальченко арасында жанжал болды, нәтижесінде бірге тұратын Уварованың көз алдында Витальченконы өлтірді. Сотқа дейінгі тергеу органдары мен сот іс-қимылдарды ҚР ҚК 99-бабы 2-бөлігінің 5-тармағы ("ерекше қатыгездікпен жасалған") бойынша саралады.

Алайда, оның әрекеттерінің саралануымен келісіп, Витальченко мен Уварова ерлі-зайыптылар емес екенін алға тартып, апелляциялық шағым түсірді.

Кісі өлтіру құрамы мен саралану жағдайларының сипаттамасына заңды талдау жасаңыз. "Жақындары" санатына жататын адамдардың шеңберін көрсетіңіз. Оларға заңды некеде тұрмаған адамдар кіре ала ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Бериков мас күйінде үйіне оралды, ол уйде онымен бірге жұбайы, ұлы және келіні тұратын. Бериков пен соңғылар арасында қақтығыс болды, соның барысында Бериков айқын физикалық артықшылыққа ие бола отырып, келіні мен ұлына ми жарақаттарын келтірді, содан кейін олар іс жүзінде белсенді қарсылық көрсете алмады. Осыған қарамастан, Бериков бақшаға барып, сол жерден металл түйреуішті алып, ұлына анасы және келіннің көзінше өмірлік маңызды жеріне бірнеше рет дене жарақатын келтірді, ол сол жерде қайтыс болды, содан кейін жұбайының көзінше келінге денесінің әртүрлі бөліктеріне он рет пышақпен жарақат келтірді, соның салдарынан ақырғы орнында қайтыс болуына себеп болды.

Бериковтың әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Эминов Нижняя көшесі 12-үйде орналасқан "Рио" түнгі клубына баруға шешім қабылдады, бірақ қатты мас күйінде оны залға кіргізбеді. Бұған ашуланған Эминов үйге оралды, ішімдік ішіп, түнгі сағат 2-де дискотекаға оралды, қосалқы оқ тізер мен жауынгерлік гранатасы бар аң аулау жарақтарымен қаруланды. Мұнда оны "ренжіткенін" есіне алып, чекті жұлып алып, гранатаны жастар тобына лақтырды, содан кейін оларға аңшылық шолақ мылтықтан ата бастады. Осы әрекеттердің нәтижесінде түнгі клубқа келушілердің төртеуі оқиға орнында қайтыс болды, үшеуі денсаулығына ауыр зиян келтірді, екеуі орташа ауырлықта.

Эминовтың әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Кулешова өзінің жеңгесі Чусоваға ұнамсыз болды, онымен бірнеше рет ұрысып, ұлын жұбайына қарсы қойды. Чусова жүкті болды, ал бала туылғаннан кейін Кулешова бұл баланың ұлынан емес екенін айтты, көршілері мен туыстарына Чусованың "оны көршісінен тапқанын" айтты. Кулешованың ұлы да әйеліне сенімсіздік білдіре бастады, оған дене жарақатын келтірді. Жанжалдардың бірінде қажыған Чусова, баланы ұстап алып, оны Кулешовқа лаққтырды. Бала қайтыс болды.

Әрекетте қылмыстық құқық бұзушылық бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Козина күйеуінен құпия түрде ұзақ уақыт бойы Самонинмен кездескен. Күйеуі бұл туралы болжады. 15 мамырда Козинаға Самонин тоңазытқыш цехына келді. Осы кезде Козина күйеуінің цехқа бара жатқанын көрді. Ол Самониннен тоңазытқышқа жасырынуын өтінді және оны жауып тастады. Күйеуінің күтпеген сапарына қуанып, Козина оның дереу үйге бару туралы талабына бағынды. Үйде ол Самонинмен жасырын кездесулерін мойындады, ол үшін күйеуі оны қатты ұрып-соғып, қамауға алып, өзі жұмысқа кетті.

Келесі күні Козина тоңазытқышта мұздатылған Самонинді тапты.

Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективті және объективті жағына талдау жасаңыз.

Козинаның әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Пак өзінің асырап алған ұлы Димаға (12 жаста) ұнамсыз қарым-қатынас танытатын, оның физикалық кемістігі бар - өркеші болды. Ол баланың бұл кемшілігін жүйелі түрде қорлайтын, ең кішкентай кінәсі үшін оны тамақ пен жылы киімнен айыратын. Көршілер Пакты Дима өзін өмірден айырғысы келетіндігін ескертті. Бұған Пак пышақтарды, ұстараларды, арқандарды және өз-өзіне қол жұмсауға болатын басқа заттарды жасыратынын деп жауап берді. Бірде жұмыстан оралғанда, Пак Диманың қансырап жатқанын анықтады. Бала сынған әйнектің бір бөлігімен тамырларын ашты. Пак жедел жәрдем шақырды, дәрігерлер баланы құтқарды.

Пактің әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтың құрамы бар ма? Кінәнің формасын атаңыз?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Ташаев Мейірмановаға тұрмысқа шығу туралы ұсыныс жасап, ол келіспеген жағдайда өз-өзіне қол жұмсайтынын айтты. Мейірманова тұрмысқа шығудан бас тартып, Ташаевқа асылуы үшін арқан ұсынады. Сол арқанға Ташаев асылып, қайтыс болды.

Мейірманованың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Соложенкина баласынан құтылғысы келіп, оны бір шелек суға босанды. Сараптама нәтижесі бойынша бала туылған кезде тыныс алмағаны анықталды.

*Соложенкина адам өлтіргені үшін жауапқа тартыла ма?
Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.*

12. Москаленко Порошиннің әйелін зорлады. Порошин оны біліп қойып, Москаленконың үйіне келді, онда ол Москаленконы, оның ағасын, әкесін және анасын атып өлтірді.

*Әрекетті саралаңыз.
Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.*

ЖЫНЫСТЫҚ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. 12 қаңтарда сағат 23 шамасында Маслов пен Жортаев көшеде жәбірленуші К. - мен кездесіп қалды, оны көлік кәсіпорынның дәлізіне сүйреп апарып, өлтіреміз деп қорқытып, еденге құлатып, жәбірленушіні зорлады. Олар жәбірленушінің тыныс алу жолдарын қолдарымен жауып, оған айқайлауға мүмкіндік бермеуге тырысты. К. өмірдің белгілерін көрсетпейтінін анықтағаннан кейін, екеуі де оған жасанды тыныс ала бастады, бірақ нәтиже болмады. Жәбірленуші механикалық асфиксиядан қайтыс болды.

*Аталған адамдардың әрекеттеріне заңды талдау жасаңыз.
Маслов пен Жортаевтың әрекеттерін саралаңыз.
Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.*

2. Ішімдік ішкеннен кейін, Төре зорлау мақсатында мас күйінде болған жәбірленуші Ж. салынып жатқан ғимараттың бірінші қабатындағы баспалдақтың астына түсті. Ж. онымен жыныстық қатынасқа түсуден бас тартқаннан кейін, ол жәбірленушінің бетінен ұрды, зорлық-зомбылық жасауға тырысты, оны шешіндіріп тастады, бірақ жәбірленуші оған қарсылық көрсетті. Қарсылықты жеңу үшін және қарсылық көрсеткені үшін кек алу үшін Төре оны аяусыз ұрып-соғып, қорлады: жұдырығымен және аяғына киілген аяқ киіммен дененің әртүрлі бөліктеріне 20-ға жуық соққы, басына 11 соққы келтірді, оған бас сүйек-бет жарақатын және жәбірленушінің өліміне әкеп соқтырған басқа да көптеген дене жарақаттарын келтірді.

*Торенің әрекеттеріне құқықтық талдау жасаңыз.
Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.*

3. Даирова жезөкшелікпен айналысу үшін құрбысымен бірге Алматы қаласына келді. Рябининан пәтер жалдады, алайда ол Даированың құжаттарын тартып алды, оған дөрекі және қатыгез болды, жиі ұрып-соғуға ұшырады. Оны өлтіремін деп қорқытқан Рябиннан үнемі қорыққан, сондықтан ол өзін қорғалмағанын сезінді және ол үшін қалыптасқан жағдайды үмітсіз деп санады.

Бірде Даирова мен Рябинин екеуі пәтерде болды, онда Даирова оған бұдан былай жұмыс істемейтінін және кететінін айтты. Оның сөзіне Рябинин ашуланып, оны ұра бастады, басын шкафқа ұрып, киімін шешіп, іш киімін жыртып тастады және оның айқайына мән бермей, сексуалдық сипаттағы зорлық-зомбылық жасады.

Қылмыс құрамына заңды талдау жасаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Голубев пен Уханов сағат 23.00 шамасында қала бойынша көлікпен келе жатып, М.-нің көшеде келе жатқанын көрді. Тоқтап, Голубев пен Уханов М. - ға жақындап, олармен бірге жүруді ұсынды. М. бас тарта бастағанда, Уханов пен Голубев қарсылығына қарамастан, көлікке сүйреп апарып оны кезекпен зорлады. Бірнеше аптадан кейін жүктілік туралы біліп, М. төртінші қабатта орналасқан пәтердің терезесінен секіріп, өлді.

Аталған адамдардың жауапкершілігін шешіңіз. Егер жәбірленуші М.-нің психикалық ауытқумен ауыратыны кінәлілерге белгілі болса, әрекеттері қалай сараланады?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Гасаношвили 2022 жылдың 13 сәуіріне қараған түні есірткіге мас күйінде Деминаның ҚарМУ жатақханасындағы бөлмесіне кіріп, оның қарсылығына қарамай, өлтіремін деп қорқытып, табиғи түрде жыныстық қатынасқа түскені үшін кінәлі деп танылды. Д. ол сияқты адамдарды "балалық шағында зарарсыздандыру керек" деп айқайлағанда, Гасаношвили оны қолымен бетіне ұрды, содан кейін оның "мен сені отырғызамын" дегенін естіді. Жәбірленушінің қауіп-қатерінен, сондай-ақ оның айқайына басқа бөлмелерден көршілер келуі мүмкін деп қорқып, Гасанашвили жәбірленуші Д.-ні төсекке және бөлмеде жатқан балтамен бірнеше рет басынан ұрды. Д. алған жарақаттарынан есін жинамай, үш күннен кейін ауруханада қайтыс болды.

Әрекетке заңды талдау жасаңыз және Гасаношвилидің әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Гинаяттов түнгі клубта Дидаровамен кездесіп, таңертең оны үйіне шақырды. Алкогольді ішу кезінде Гинаяттов Дидарованы құшақтап, сүйе бастады, жыныстық қатынасқа түсуді ұсынды, соңғысы оған келісті. Жыныстық қатынас жасағаннан кейін Дидарова кетуге тырысты, бірақ

Гинаятов қайтадан жыныстық құмарлықты қанағаттандыруды талап ете бастады. Дидарова шаршағанын айтып, бас тарта бастады. Алайда Гинаятов оны қорқытты, содан кейін ол онымен табиғи түрде жыныстық қатынасқа түсті.

Гинаятовтың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Шараева терезеден сегіз жасар көршісінің қызы Азараға бейтаныс адам келіп, баланы қолынан ұстап, гараж кооперативіне қарай алып бара жатқанын көрді. Бұған алаңдаған Шараева ұлынан және оның досынан қыздың анасын хабардар етіп, ер адамның соңынан еруді өтінді. Гараж кооперативінің аумағына кірген жастар гараждардың бірінде балаланың дауысын естіді. Гараждың есігін ашып, олар бейтаныс адамның, бұрын зорлағаны үшін сотталған Огурцов екені кейіннен белгілі болды, жасөспірімнің жыныс мүшелерін қолымен ұстап тұрғанын көрген. Адамдарды көріп қалып, Огурцов қашпақшы болғанда, ұсталды. Медициналық сараптама нәтижесінде сегіз жасар Азараның қыздық пердесі зақымдалғаны анықталды.

Огурцовтың әрекеттеріне қылмыстық-құқықтық баға беріңіз.

Бұл жағдайда оның өтелмеген соттылығының болуы саралау үшін маңызды ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Кәмелетке толмаған Белов пен Золотовтың Горький саябағында үйге келе жатқан кәмелетке толмаған Хузинаны кездестірді. Танысу сылтауымен Белов Хузинаға орындыққа отыруды ұсынды. Әңгімелесу барысында Золотов Хузинаның қолынан сағатты алып, оны қалтасына салып, егер ол бүгін олармен бірге дискотекаға барса ғана беретінін айтты. Хузина сағатты қайтаруды сұрады, ата-анасы оны үйде күтіп отырғанын түсіндірді. Белов пен Зотов бұған жауап ретінде орнынан тұрып, сайларға қарай жүрді. Хузина сағатын сұрап, олардың артынан барды. Бұталардың артына кіріп, Белов Хузинаға олармен жыныстық қатынасқа түсуді ұсынды, содан кейін сағатты беруге уәде берді. Хузина сағатын жоғалтқаны үшін оны ата-анасы ұрсатынын айтқаннан кейін, Белов джинсы шалбарын шешіп, жыныстық қатынасқа түсті. Содан кейін Хузинамен жыныстық қатынасқа Золотов түсейін деп жатқанда, оны полиция қызметкерлері ұстады.

Әрекетке қылмыстық-құқықтық сипаттамасын беріңіз және Белов пен Золотовтың әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Муклимов көлік жуу жұмысшысы бола тұра, мас күйінде жұмыс орнында болды. Жуу боксында ешкім жоқ екенін пайдаланып, ол есікті ілгекке жауып, өлтіремін деп қорқытып, машинаны жуатын серіктесі Васильеваны зорламақ болды. Ол оның киімін жұлып алып, пышақпен

қорқытып, денсаулығына жеңіл зиян келтірді. Васильева қарсылық көрсетіп, адамдарды көмекке шақырды. Келіп қалған көлік жуу қызметкерлері қылмыстың алдын алды.

Муклимовтың әрекетін қалай саралауға болады?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Скворцов көрші үйден он үш жасар баланы өз пәтеріне алдап, оныменен жыныстық қатынасқа түсті. Баланы тыныштандыру үшін және оның ата-анасына не болғанын айтпауы үшін, Скворцов оны кәмпит пен лимонадпен алдады. Алайда, ауырсуына байланысты, сондай-ақ Скворцов оған тағы да зорлық-зомбылық жасайды деп қорқып, бала анасына болған жағдайды айтып берді.

Скворцовтың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Сүлейман кәмелетке толмаған Жазықпайды азғырып үйіне кіргізіп алады, оны коньякпен дәм тартқызып, оны жыныстық қатынасқа түсуге көндіре бастады. Жазықпай бас тартты. Сүлейман оның бетінен ұрып, төсегіне құлатып, жыныстық қатынасқа түсті. Жазықпай қатты айқайлап, көмекке шақыра бастады. Сүлейман көршілерінің айқайды естімеуі үшін Жазықпайдың бетін жастықпен жауып, зорлауды жалғастырды. Жыныстық қатынасты аяқтағаннан кейін Сүлейман Жазықпайдың тұншығып қалғанын анықтады. Сүлейман қылмысты жасырғысы келіп, мәйітті бөлшектеп, оны пәтерден көшеге шығарып, елді мекеннің әртүрлі жерлеріндегі кәріз құдықтарына тастады.

Әрекетті саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

12. Жоғары оқу орындарының бірінің баскетболдан әйелдер командасының жаттықтырушысы 62 жастағы Мишин орталықшы Мальцеваға шетелде тиімді келісімшарт ұсынды. Бұл туралы сөйлесу үшін ол қызды үйіне шақырды. Әңгімелесу барысында Мишин Мальцеваны құшақтап, денесін сипады, егер ол оған жауап берсе, онда шетелдік клубпен келісімшарт оны өмір бойы байытуға мүмкіндік беретінін айтты. Әңгіме соңында Мишин мальцеваны диванға жатқызып, оны шешіндірмек болды, бірақ соңғы қашып, кетіп қалды. Бірнеше күннен кейін шетелдік клуб Мишиннің көмегімен басқа спортшымен келісімшартқа отырды.

Мишиннің әрекеттерін саралаңыз.

Зорлау әрекеті мен жыныстық әрекетке мәжбүрлеудің айырмашылығы неде?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

ПАЙДАКҮНЕМДІК ЖӘНЕ ПАЙДАКҮНЕМДІК-ЗОРЛЫҚ- ЗОМБЫЛЫҚ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. Оспанованың пәтерінде оның ұлы достарымен бірге жаңа жылды атап өтті. Мереке кезінде Усманова Оспанованың қолындағы әдемі сақинаға назар аударды. Османованың сұрағына сақинаның иесі күйеуінің үйлену тойына сақина сыйлағанын және оның құны 500.000 теңге екенін айтты. Келесі күні таңертең пәтерді тазалап жатқанда, Усманова диванның астынан осы сақинаны тауып алып, оны Оспановаға қайтармады.

Усманованың жауапкершілігі мәселесін шешіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Дятлов Шуровпен таныс Бейсеноваға қарақшылық шабуыл жасауға келісті. Осы мақсатта олар пышақпен қаруланып, өздерімен бірге үлкен сөмке алып, Бейсенованың үйіне барды. Ол Дятловқа сеніп, оларды пәтерге кіргізді. Дятлов одан ақша талап етіп, оны орындыққа итеріп, ұстай бастады. Осы кезде Шуров жәбірленушіге тиесілі бейнекамераны, басқа заттарды сөмкеге салып, ақша іздей бастады. Бейсенова Дятловтың қолынан шығып, "Вальтер" газ тапаншасын алып, оны шабуылдаушыларға қарай бағыттады. Дятлов одан тапаншаны қағып тастап, ал Шуров Бейсенованы пышақтады, жәбірленуші сол жерде қайтыс болды.

Әрекеттерді саралаңыз.

Тұрғын үйге заңсыз кірумен жасалды деп санауға бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Меркель Гергельге, Шмидке және Сысоевке таныс жұбайлар Хизатовтарды зорлық-зомбылықсыз тонауды ұсынды. Осы мақсатта аталған жұбайлар Хизатовтардың үйіне келді. Меркель көліктің өзінде қалды, ал топтың басқа мүшелері техникалық құралдардың көмегімен хизатовтардың үйіне кіріп, ақшаны талап етіп, ерлі-зайыптыларды қолдарымен және аяқтарымен ұра бастады. Хизатовтың денесіне мантировкамен жарақат келтіріп, денсаулығына ауыр зиян келтірді. Зорлық-зомбылық кезінде Гергель пышақ алып, оларға Хизатовтың кеудесіне төрт рет соққы беріп, оны өлтірді. Хизатованың денсаулығына жеңіл зиян келтірді, бұл оның қысқа мерзімді бұзылуына әкелді.

Ақша таппаған соң, оқиға орнынан шабуылдаушылар қашып кетті.

Меркель, Гергель, Шмид және Сысоевтің әрекеттеріне заңды саралаңыз?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

Қылмыс құрамының объективті жағының белгілері бойынша тонау мен қарақшылықтың айырмашылығы неде?

Ұйымдастырылған топты қандай белгілерімен сипаттайды?

4. Ильюк өзінің таныстары Сағынтаев пен Сәрсекөвке "Арал" ЖШС кассирін ақысын берген күні тонауды ұсынды. Осы мақсатта олар акционерлік қоғамның аумағына келді, Ильюк ғимараттың жанында қалды, Сағынтаев пен Сәрсекөвке ықтимал қауіп туралы ескерту үшін, ал соңғылар бетперде киіп, ЖШС ғимаратына кассирі бар автокөлікке қарай жүгірді. Сағынтаев бұл ретте кассир Тунгышпаеваның бағытында газ тапаншасын атып, одан 50 мыңнан астам АҚШ доллары бар сөмкесін тартып алды және оны ұстауға тырысқан жүргізуші Юдиннің басына мылтықпен ұрып жіберді. Сағынтаев пен Сәрсекөв оқиға орнынан қашып бара жатқанда, Сағынтаев жәбірленушілердің бағытына тағы да оқ жаудырды.

Алдын ала тергеу барысында Ильюк Сағынтаевта тапаншаның бар екенін білмегенін түсіндірді, тек автокөліктен ғимаратқа барар жолда кассирден сөмкені алып кетуге келіскенін айтты.

Аталған адамдардың әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Бақтияров бөтеннің мүлкін иемденуге ниеті болып, Пятницкаяның қолынан сөмкені жұлып алып, қылмыс орнынан жасырынып, жәбірленушіге жалпы сомасы 350 000 теңге шығын келтірді. Келесі күні сол ниетпен ол Арманованың артынан еріп, үйдің кіреберісінде сөмкені беруді талап етті, оған Арманова бас тартты. Бақтияров оның бетінен ұрып, сөмкесін күрт жұлып алды, одан жәбірленуші құлап, есіктің кептелісіне тиді. Нәтижесінде ол денсаулығының қысқа мерзімді бұзылуына әкелетін зақым келтірді.

Бақтияровтың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

Тонау және қарақшылық кезіндегі зорлық-зомбылықты қылмыс жасау құралы ретінде сипаттаңыз.

6. Палкин мен Кудояров көрші ауылдағы дүкенді тонауға келісті. Өздерімен бірге бұзу құралын алып, олар сол ауылға барды. Жол бойында олар қол сағаты мен қалта пышағын алған Сәрсеновпен кездесті. Таңертең Палкин мен Кудояров ауылындағы дүңгіршектің орналасқан жеріне жақындады. Біреу байқап қояды ма деп, қорқып, олар басқа уақытта мұны істеуге бел буып, ұрлықтан бас тартты. Үйге оралғанда қылмыскерлер ұсталды.

Палкин мен Кудояровтың әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

Палкин мен Кудояр әрекеттерінің кезеңдерін сипаттаңыз. Әрекетте қылмыс жасаудан ерікті түрде бас тарту бар ма?

7. Шахан, Боранбаев және Павленко поселкелерінің бірінен өтіп бара жатып, алда келе жатқан мас адамды байқады, ол кейіннен Мейрамов болып шықты. Боранбаев Павленкоға оның мүлкін иемдену үшін Мейрамовқа шабуыл жасауды ұсынды. Боранбаев Мейрамовты қуып жетіп, оны құлатып,

сағатын қолынан жұлып алып, қалтасынан ұялы телефонын тартып алды. Жүгірген Павленко жатқан Мейрамовтың ақшасы бар әмиянын пиджак қалтасынан алып шықты, содан кейін Боранбаевпен бірге қылмыс орнынан қашып кетті. Шабуыл нәтижесінде Мейрамовқа екі апта ішінде денсаулығының бұзылуына әкеліп соқтырған жеңіл дене жарақаттары келтірілді.

Боранбаев пен Павленконың әрекеттерін саралаңыз.

Қандай жағдайларда ұрлық жасау кезінде зорлық-зомбылықты қолдану қарақшылық шабуылдың бар екенін мойындауға негіз береді?

Бұл жағдайда бұл шарттар бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. 22 қаңтарға қараған түні Рыбин үйінің жанында орналасқан коммерциялық дүңгіршектің темір есігін сындырып, дүңгіршектен бір қорап арақ, 5 қорап шоколад, 10 қорап қымбат темекі алып, ұрланғандардың бәрін үйіне апарды.

Біраз уақыттан кейін сөмкені өзімен бірге алып, дүңгіршекке оралды, айналада ешкім жоқ екеніне көз жеткізді, тағы да 20 бөтелке арақ ұрлады, 10 бөтелке шампан сөмкеге салып, дүңгіршектен шықты, бірақ оны полиция қызметкерлері ұстады.

Рыбинның әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Шамин қойманың күзетшісі Ореховпен түнгі сағат 12-де қоймадағы посттан кетуге келісті, ал осы уақытта Шамин қоймаға кіріп, сол жерден құндылықтарды ұрлап кетеді. Олар алдын-ала қылмыс жоспарын жасады, оған сәйкес Орехов қоймадағы жарықтандыруды өшіреді. Ореховтын постынан кетуін ақтау үшін, әйелімен улануын, оның артынан 10 жасар қызын жіберемін деп келісті.

Қылмыс жасалған түні бәрі жасалған жоспарға сәйкес жасалды. Шамин қоймаға кіріп, құндылықтарды иемденіп, қашып кетті.

Шамин мен Ореховтың әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Букерин 12 жасар Корневті онымен бірге ұрлыққа қатысуға көндірді. Үйдің ашық терезесі арқылы кіріп, бала Букеринге құнды заттарды беруі керек еді. Алайда, бала бөлмеге түсуге тырысып, құлап, қолын сындырды. Баланың дауысы мен айқайын естіген үйдің террасада ұйықтап жатқан тұрғындары бөлмеге жүгірді. Букерин қашып кетті.

Букериннің әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Тен әмбебап дүкеннің жанында салынып жатқан ғимараттың төртінші қабатына көтерілді. Сол жерден ол әмбебап дүкеннің төбесіне

көшіп, жатақханадан үш тақтаны жұлып алып, әмбебап дүкеннің екінші қабатындағы сауда залына кіретін шатырға кірді. Осы кезде дабыл соғып, ол ұсталды. Ұсталған кезде оның тауарларды алуға дайындалған сөмкелері табылды.

Теннің жауапкершілігі туралы мәселені шешіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

12. Бұрын бандитизм үшін сотталған Бурунтаев дүкен бөлмесіне жақын жерде тұрған ескі бос сарайдан қазу арқылы ұрлық жасауға шешім қабылдады. Қылмыс жасау қарсаңында, дүкенге қазба жұмыстары жүргізілген кезде, Бурунтаев сыраханада жүргізуші Семкинмен танысып, онымен кештен бастап кездейсоқ көлігін сарайдың жанына қоятынына және таңғы сағат 4-ке дейін ұрланғандардың бәрін алып кетуге келетініне келісті. Семкин үлкен сыйақы аламын деп келісті.

Түнгі сағат 12 шамасында Бурунтаев дүкенге кіріп, таңертеңгі сағат 3-ке дейін Семкин қалдырған көлікке үлкен сомаға тауарларды көшіріп, Семкинді күтпей кетіп қалды. 40 км қашықтықта ол ұрланған заттарды орманға жасырды, содан кейін көлікті басқа жаққа ұрлап, қалдырып кетті.

Жасалған әрекетке заңды баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

13. Сот үкімі бойынша Андрюшин түнде терезенің жақтауындағы әйнектерді сындырып, дүкеннің үй-жайына кіргені үшін кінәлі деп танылды. Осы уақытта дабыл қағылды. Дабылдың сигналын естіген Андрюшин бес бөтелке коньяк алып, терезеден көшеге секірді. Күзетші Савичевамен бірге дүкенге жүгірген күйеуі Ключев Андрюшин шеге ұстаушымен басынан ұрып, ұрланған заттармен қашып кетті. Соққы нәтижесінде Ключевтің денсаулығына орташа зиян келтірілді.

Андрюшиннің әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

14. Бұрын ұрлық жасағаны үшін сотталған Ветров кешке қарай буфетші Асланбекова тұрған буфетке кірді. Бұл кезде буфетте сатып алушылар болған жоқ. Ветров, бірде-бір сөз айтпастан, ақша жәшігіне жақындап, қалтасына ақша сала бастады. Асланбекова ақшаны ұрлауға жол бермеуге тырысты, бірақ Ветров оны қатты итеріп жіберді, ол құлап, жарақат алды. Асланбекованың айқайына өтіп бара жатқан адамдар буфетке кіріп, Ветров ұсталды. Ұсталған кезде ол қарсылық көрсетіп, Тунцевті бірнеше рет ұрып, денсаулығына жеңіл зиян келтірді.

Ветровтың жауапкершілігі туралы мәселені шешіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

15. Бұрын тонау үшін сотталған Келембаев бірінші қабаттың ашық терезесінен ешкім жоқ бөлмеде тумбочкада тұрған магнитофонды көріп, оны

ұрлап әкетуге шешім қабылдады. Ол терезеден Гүлдерді абайлап алып тастап, бөлмеге кірді. Осы кезде көрші бөлмеде тұрған пәтер иесі Ступина шкафтың айнасында Келембаевтың бейнесін көрді. Қорқып, Ступина өзінің бар екенін білдірмеді, бірақ магнитофонды алып, онымен бірге Терезеден шыққан Келембаевтың әрекеттерін бақылауды жалғастырды.

Келембаевтың әрекетін саралаңыз.

Бұл ұрлық ашық немесе жасырын түрде болып табылады.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

16. Секербаев жанынан өтіп бара жатқан Неелованың басынан күзен шляпасын жұлып алды. Бір сағаттан кейін ол қолында чемоданы бар таксиді күтіп тұрған Приходькоға жақындап, онымен сөйлесіп, таксиді бірге алып кетуді ұсынды, содан кейін кенеттен Приходьконың қолынан чемоданды жұлып алып, қашып кетті.

Секербаевтың жауапкершілігін шешіңіз.

Секербаевтың әрекеттері қандай жиынтыққа жататынын анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

17. Плотников Фролованың үйіне кіріп, сол жерде тұрған сандықты ашып, құнды заттарды іздей бастады. Осы уақытта төсекте жатқан Фролованың 14 жасар қызы Валентина оянып, Плотниковтан оларға не үшін келгенін сұрады. Плотников оны көрпемен жауып, үнсіз қалуды ұсынды, әйтпесе оны пышақтаймын деп қорқытты. Сандықтан ақша мен киетін заттарды тапты. Оларды алып, сыртқа шықты, бірақ жолда ұсталды.

Плотниковтың әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

18. Медовкин балауыздан тапаншаның макетін жасады. Түнде Вечерниковпен кездескен Медовкин оған тапаншаның макетін қорқытып, бірден ақша беріп, сыртқы киімін шешуді талап етті. Вечерниковтың ақшасы мен курткасын иемденіп, Медовкин қашып кетті.

Жасалған әрекетке заңды баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

19. Цыганков өзін электромонтер ретінде көрсете отырып, дүкен меңгерушісі Бабушкинаның пәтеріне кіріп, пәтердегі электр сымдарын өзімен бірге алып келген құралдармен жөндеп жатқандай кейіп танытып, Бабушкинаның үстелінен көп ақша тапты. Ол оларды қалтасына салып, пәтерден кетіп қалды. Бұл ақша дүкеннің кірісі болды.

Цыганковтың әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

20. Филимонов жабылғанға дейін дүкенге кірді. Онда ол еденге үлкен сөмке лақтырып, шапанның астынан автомат алып: "бәріне тұр, тонау!». Сонымен бірге ол оқсаларды автоматқа қоса бастады, бірақ сатушы Миронова қаруға жабысып, оған бұған жол бермеді. Бұған жауап ретінде Филимонов оны бірнеше рет ұрып, денсаулығына жеңіл зиян келтірді. Ол қаруды қолдана алмады және ақшаны иемдене алмады, өйткені ол Мироноваға көмекке жүгірген азаматтармен қарусыздандырылды.

Қылмыс жасау кезеңін анықтаңыз. Филимонов қандай қылмыс жасады?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

ҚОҒАМДЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ПЕН ҚОҒАМДЫҚ ТӘРТІПКЕ ҚАРСЫ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. Алексеев пен Зорин Поповқа қарақшылық шабуылға қажетті қаруды алуды сұрады. Попов достарынан Алексеев пен Зоринге тапсырған наған жүйесінің револьверін, екі жауынгерлік оғы бар шолақ мылтық алды. Бұл үшін олар Поповпен ішімдік ішу барысында, қылмыс жасағаннан кейін оған ақша беруге уәде берді. Келесі күні Алексеев пен Зорин "Аяжан" дүкенінің қызметкерлеріне қарақшылық шабуыл жасап, түсімінен 350.000 теңге алды.

Кінәлі адамдардың әрекеттерін анықтаңыз.

Поповты Алексеев пен Зорин жасаған қарақшылық шабуылдың серіктесі деп тануға бола ма?

Қатысудың объективті және субъективті белгілерін атаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

2. 5 ай ішінде Людоев, Эзеев және Морожин 8 кісі өлтірді (оның 4 – і ерекше қатыгездікпен) және қарақшылық шабуылдармен бірге 1 кісі өлтіру әрекеті (3 эпизод). Барлық жағдайда олар бір схема бойынша әрекет етті. Топта көшбасшы болған жоқ. Эзеев жоспарлар жасады, ақша сақтады, қару-жарақ пен оқ-дәрі сатып алды. Шабуылдар кезінде қажет болған жағдайда басшылықты Морожин алды. Ұрланған заттар бөлінбеді, бірақ қажет болған жағдайда жұмсалды. Эзеевтің әйелі олардың қылмыстық әрекеттері туралы білді және де ұрланған заттарды жүйелі түрде сатты.

Әрекетке құқықтық сипаттама беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Панкратов пен Миронов ақшаны иемдену мақсатында инкассаторлық машинаға қарақшылық шабуыл жасауға бел буып, жоспар дайындады, сондай-ақ АК-47 автоматын және екі Ф-1 гранатасын заңсыз сатып алды.

Жоспарға сәйкес әрекет ете отырып, Миронов мен Панкратов белгіленген жерде инкассаторлық машинаға шабуыл жасауға дайындалды. Инкассатор машинасының бағытын өзгерту нәтижесінде шабуыл болған жоқ.

Панкратов пен Мироновтың жауапкершілігі туралы мәселе қалай шешілуі керек?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Истомин Демидовтан шағын калибрлі мылтық сатып алып, оны кесіп тастады және одан басқа үш адамнан тұратын топ ұйымдастырды - Зайцев, Кравченко және Уваров. Бірнеше ай бойы топ көрші облыстардың аудандарында дүкендер мен жеке азаматтарды рейдтер мен тонаулар жасады. Шабуыл мен тонау үшін Пузиковқа тиесілі автокөлікпен, шолақ мылтық пайдаланылды. Топ мүшелері ұрланған заттарды паналауға көмектескен Костин мен Васинадан пана тапты. Демидов мылтық сатқан кезде бандиттер тобын ұйымдастыру туралы білді.

Кінәлі адамдардың әрекеттерін анықтаңыз.

Қатысушылардың формасы мен түрлерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Титов бастаған террористік ұйым саяси талаптар қойып, кепілге адамдарды алды (15 адам). Кепілге алынған топты Дотов басқарды. Жуков қатардағы орындаушы болды. Олардың барлығы атыс қаруын алып жүрді. Кепілге алынған адамдарды босату үшін ғимаратқа шабуыл жасау туралы шешім қабылданды. Шабуыл кезінде полиция қызметкерлерінің қаруынан 2 кепілге алынған адам қаза тапты. Қалған кепілге алынғандар босатылды. Лаңкестердің қару-жарақты болғанымен, қолдана алмады. Титов, Жутов және Дотов тірі қалды.

Титов, Жутов және Дотовтың әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Мас күйінде зейнеткер Заболотов Қарағанды қ. ПБ кезекші бөліміне қоңырау шалып, егер Үкімет 2 сағат ішінде зейнетақының екі еселенген өсімі туралы жарияламаса, ол бомба салынған 97 гимназияны жарып жіберетінін хабарлады. Заболотовтың қауіп-қатерді орындауға мүмкіндігі де, ниеті де болған жоқ.

Заболотовтың әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Иванов "Аврам" автотұрағында күзетші болып жұмыс істей жүріп, мас күйінде жол бойында орналасқан жарықтандыру құрылғыларына мылтық атқан.

Ивановтың жауапкершілігі туралы мәселені шешіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Хасенов мас күйінде көшеде бейтаныс әйелді онымен бірге жүруді өтінді. Әйел бас тартты, ол оған дөрекі сөздермен балағаттай бастады. Жақын маңдағы полиция қызметкері оның соңынан еруді ұсынды, бірақ Хасанов оның бетінен ұрып жіберді, оны құлатты. Келіп қалған полиция қызметкерлері Хасеновты ұстады.

Хасеновтың әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Мамонтов, шағын калибрлі тапаншаның бөлшектерді ұрлап кетті. Ол жетіспейтін бөлшектерді атуға жарамды тапанша жасап, көршісіне сатты.

Мамантовты қылмыстық жауапкершілікке тартуға негіз бар ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

10. Қыдырбаев, Семенов, Рахметов кешке шахтадан оралғанда студенттер тобының бұзақылық шабуылына ұшырады, бұл ретте олардың денсаулығына жеңіл зиян келтірілді. Бұған ашуланған олар шахтаның достары мен жұмысшыларын жинай бастады, содан кейін таяқтар мен шыбықтармен қаруланып, көпшілік жатақханаға қарай жылжып, студенттердің бөлмелерін өртеп, әр студентті ұрып-соғып жатты. Қылмыстық құқық бұзушылық орнына келген ДПС экипажы (5 полиция қызметкері) тәртіпті қалпына келтіре алмады және соққыға жығылды. Қыдырбаев, Семенов және басқалар көпшілікті студенттер мен полиция қызметкерлеріне қатысты зорлық-зомбылыққа белсенді қатысуға шақырды. Осы жекпе-жек кезінде полиция қызметкерлерінің біріне денсаулығына орташа ауырлықтағы жарақат, ал бес студентке ауыр зиян келтірілді. Оқиғаға 20-дан астам адам қатысты, көлік қозғалысы тоқтатылды және полиция қызметкерлерінің 2 арнайы көлігі зақымданды.

Жауапкершілік мәселесін шешіңіз және кінәлілердің әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

11. Прохоров өз үйінде, қабырғаға орнатылған сейфте мылтық ұстады. Оның ұлы кездейсоқ тапаншаны тауып алып, оны қарап тұрғанда атып жіберіп, әпкесін жарақаттаған.

Кінәлі адамдардың әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

12. Яковлев, Кудрявцев және Махмутов қылмысты ұйымдастырушы Яковлев жасаған жоспар бойынша адам ұрлауды ұйымдастырды және 10.000.000 теңге көлемінде ақша талап етті.

Жауапкершілік мәселелерін шешіңіз және кінәлілердің әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

13. Иванов, Сәрсенбаев және екі кәмелетке толмаған бала күндізгі уақытта дүкендерге, ал түнгі уақытта азаматтарға шабуыл жасады.

Жауапкершілік мәселесін шешіңіз және кінәлілердің әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

14. Кеденде багажды тексеру кезінде Суреновтан жалпы сомасы 600000 теңгеге есірткі және бір атыс қаруы табылды.

Суреновтың әрекетін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

15. Мақсұтов, Яковлев және Игнатъев кешкі уақытта тағы бес адамды жинап, дүкен сөрелерін, көліктерді сындырды. Полиция қызметкерінің ескертуіне қарамай Мақсұтов пен Яковлев оны ұра бастады, содан кейін бәрі қашып кетті.

Кінәлілердің әрекеттерін анықтаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

ЕСІРТКІ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ, ПСИХОТРОПТЫҚ ЗАТТАРДЫҢ, ОЛАРДЫҢ АНАЛОГТАРЫНЫҢ ЗАҢСЫЗ АЙНАЛЫМЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. Кошкин есірткі мөлшері аз таблеткаларды белгісіз адамнан сатып алды. Осыдан кейін химия-фармацевтика зауытында жұмыс істейтін өзінің танысы Колобаевтан құрамында есірткі мөлшері жоғары ұнтақ жасауды өтінді. Колбаев белгілі бір сомаға келісіп, дәрілерді тазартып, құрамында жоғары ұнтақ есірткі алды. Тінту кезінде бұл ұнтақты полиция қызметкерлері Колбаевтың пәтерінен тапты.

Кошкин мен Колбаевтың әрекеттерін саралаңыз.

Қандай әрекеттер "есірткі немесе психотроптық заттарды қайта өңдеу" белгісіне жатады?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Жарков пен Володин өздерінің таныс Ивлевке келді және олар өздерімен бірге әкелген апиыннан ацитилденген апиын жасады. Ивлев бұл шешімді Жарков пен Володиннің өтініші бойынша оларға көктамыр ішіне енгізді.

Қарағанды қ. Қазыбек би сотының №2 соты Ивлев есірткі заттарын өткізгені үшін сотталды.

Облыстық соттың қылмыстық істер жөніндегі сот алқасы осы бөлімдегі Ивлевке қатысты үкімнің күшін есірткі оған тиесілі емес, ол оны өткізбеді, тек Жарков пен Володинге есірткі затын тұтынуға көмектесті деген негізде

жойды, бұл қолданыстағы қылмыстық заңнамаға сәйкес қылмыстық құқық бұзушылық болып табылмайды.

Ивлев жасаған әрекетке қатысты апелляциялық сатының шешіміне заңды баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Тахиров ҚР ҚК 297-бабының 1-бөлігі бойынша 2,5 г марихуана сатып алғаны, сақтағаны және дайындағаны үшін сотталды. Екі темекінің қабығын ұсақталған марихуанамен толтырған сотталушының әрекетін сот есірткі затын жасау деп бағалады.

Кінәлінің әрекеті дұрыс сараланған ба?

Тахировтың әрекетін есірткі жасау деп санауға бола ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Малькова мен Салиев бандерольдермен және сәлемдемелермен Алматы қаласында тұратын және түзеу колониясында жалдамалы болып жұмыс істеген Конов пен Прониннің атына гашиш жіберілді, содан кейін олар ИҚ өндірістік объектісіне апарып, сотталғандарға Еремін мен Фуфаевқа беріп отырды, ал соңғылары оны нашақорларға тікелей немесе сотталғандар қатарынан өздерінің байланыстары арқылы сатты.

Аталған адамдардың қылмыстық жауапкершілігі туралы мәселені шешіп, олардың әрқайсысының әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Фармацевтикалық кәсіпорынның тазалаушысы болып жұмыс істеген Вязина 400 г есірткі – марихуананы ұрлап, Заряноваға сатуға тапсырды. Үш айдан кейін Вязина тағы да кәсіпорыннан 300 г сол есірткіні ұрлап, Заряноваға берді, ол оны Костинаға сатты.

Вязина, Зарянова және Костиннің қылмыстық жауапкершілігі сұрағын шешіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

6. Бұрын есірткі ұрлағаны үшін сотталған Камыков кәмелетке толмаған Комаровамен бірге тұрды. Ұзақ уақыт бойы ол соңғысын есірткіге тәуелді етіп, оны жүйелі түрде беріп отырды. Комарова есірткіге мас болған кезде, Камыков оны бірнеше рет достарымен жыныстық қатынасқа түсуге мәжбүр етті, сонымен бірге олардан, оған әр-түрлі қызмет көрсету және белгілі бір сыйақы алып отырды.

Камыковтың жасаған ісіне қылмыстық-құқықтық баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. Дураев ұзақ уақыт бойы асқазан ауруымен ауырған. Достарының ұсынысы бойынша ол көкнәрдің апиынын өсіре бастады, оны белгілі бір

дозада қолдану ауырсынуды жеңілдетіп қана қоймай, асқазан жарасын емдейді деп сенді.

Дураевтың жауапкершілігі туралы мәселені шешіңіз

8. Баранов пен Цыцоев апиын көкнәрін өсірумен айналысатын адамдармен танысып, олармен қылмыстық келісімге келді. 2022 жылдың маусым-қыркүйек айлары аралығында олар Шу қаласына бірнеше рет келіп, өндірілген есірткіні кг үшін 150.000 теңгеден сатып алды, содан кейін 300.000 теңгеден сатты. Екі килограммы Шу қаласынан Қарағанды қаласына өздерінің таныс Шамашев жұбайлары мекен – жайына жіберілді, оларға осы сәлемдемелерді алғаны үшін 20.000 теңге төленді.

Баранов пен Цыцоевтың әрекеттерін қалай анықтау керек?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

9. Созылмалы нашақорлар Өмірханов пен Гусаков Қарағанды-жолаушылар вокзалы ауданындағы Лидан анашаны жүйелі түрде сатып алып отырды. Іс бойынша алдын-ала тергеу кезінде сараптама іс жүзінде, Ли өзінің сыртқы түрі мен иісі бойынша анашаға ұқсайтын кептірілген шөптерді сатқаны анықталды. Сараптаманың қорытындысы бойынша олардың қасиеттері бойынша бұл шөптер денсаулыққа зиян келтірмейді және есірткі емес.

Жоғарыда келтірілген жағдайлар Өмірханов пен Гусаковты қылмыстық жауапкершілікке тартуға негіз бола ма?

Лидің әрекеттеріне қылмыстық-құқықтық баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

10. Онкологиялық ауруханасының аға медбикесі Зверева науқастарға инъекцияға есірткі қабылдап, инъекция дозаларын азайтты. Осылайша алынған есірткіні Зверева иемденіп, содан кейін сатып отырды.

Әрекетті саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Хохлов есірткіні ірі мөлшерде сақтағаны үшін ұсталды. Полиция қызметкері Хожахмед оған ҚР ҚК 67-бабы негізінде қылмыстық жауаптылықтан босатуға уәде беріп, ынтымақтастықты ұсынды. Оның тапсырмасы бойынша Хохлов жатақханадағы көршісі Дудкиннен оған есірткі сатып алуды өтінді, бұл үшін оған 10000 теңге берді. Дудкин бұл ақшаға есірткінің 4 орташа дозасын сатып алды, оның 2 – ін өзі қолданды, ал 2-ін Хохловқа беруге тырысты, бірақ оны беру кезінде ол есірткіні сатқаны үшін ұсталды.

Әрекетті саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

12. Кудряшов өзінің он бес жасар көршісі Тимурдан Қарағанды қаласының арғы жағында тұратын танысы Елькиннен дәрі алып келуін өтінді. Тимур Елькиннен пакет алып, үйге маршруттық таксимен оралғанда, оны полиция қызметкерлері ұстады. Бұл бумада салмағы 400 грамм гашиш есірткі табылды.

Кудряшовтың әрекетінде қылмыс құрамының белгілері бар ма?

Олай болса, оның әрекеттерін саралаңыз.

Тимур мен Елькиннің әрекеттеріне қылмыстық-құқықтық баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

13. Максимов есірткі сатумен айналысқан. Есірткі құралдарының болмауына байланысты ол есірткі түріндегі Токарев пен Сергеевке ақ ұнтақтың төрт пакетін сатты. Сот-химиялық сараптаманың қорытындысына сәйкес Токарев пен Сергеев азаматтарынан алынған пакеттерде түйіршіктелген қант болған.

Токарев пен Сергеев қылмыстық жауапкершілікке тартыла ма?

Максимовтың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

14. Кузьмин өз бақшасында жабайы қарасора шауып, оны үйдің шатырында кептірді. Кептірілген қарасораны ұсақтап, целлофан пакеттеріне орады. Осыдан кейін, 17 жасар Махмудовты есірткі тұтынуға үйретпекші болып, Кузьмин оған 10 грамм гашиш сыйлады. Ол оны қалай тұтынатынын көрсетті, оған гашиш темекі шегуден қандай жағымды сезімдер пайда болатынын айтты. Махмудов есірткіні қолданбай, оларды қоқыс жәшігіне тастады.

Кузьминнің әрекетін саралаңыз.

Есірткі өнімдерін өңдеу мен өңдеудің айырмашылығы неде?

Махмудов қылмыстық жауапкершілікке тартыла ма?

Кәмелетке толмағанды есірткі құралдарын медициналық емес пайдалануға тартудың (ҚК 133-бабының 1-бөлігі) көрінеу кәмелетке толмаған адамның есірткі немесе психотроптық заттарды тұтынуға бейімділігінен айырмашылығы неде (ҚК 299-бабының 1-тармағының 3-бөлігі)?

15. "Нашақор" диагнозы қойылған облыстық наркологиялық диспансерде есепте тұрған Щеткин есірткі аштық жағдайында дәріханаға кірді. Зорлық-зомбылық қаупімен фармацевт Самсоновадан есірткінің беруін талап етті. Есірткі алғаннан кейін Щеткин оны ұрып-соғып, оқиға орнынан қашып кетті. Нәтижесінде Самсонованың денсаулығына ауыр зиян келтірілді.

Щеткин әрекеттерін саралаңыз.

Есірткі немесе психотроптық заттарды ұрлау мен бопсалаудың айырмашылығы неде?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ САРАЛАУ

1. ОКП жедел уәкілі Гурьев пен кезекшіліктен тыс полиция жүргізушісі Винокуров Мажитовты қоғамдық тәртіпті бұзғаны үшін ұстаған кезде оны қандай да бір негізсіз ұрып-соққан. Олар билікті асырғаны үшін сот тарапынан сотталды. Апелляциялық шағымда Винокуров өзінің жеке тұлға ретінде әрекет еткенін және билікті асыра пайдаланғаны үшін қылмыстық жауапкершілікке тартыла алмайтынын немесе денсаулығына жеңіл зиян келтіргені үшін ғана сотталуы мүмкін екенін айтты.

Заңды саралау дұрыс берілген бе?

Гурьев пен Винокуровтың әрекеттерінің саралау туралы мәселені шешіңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

2. Күдікті ретінде ұсталғандардың ата-аналары Бородин, Онисько, Журавлев, Латыпов және Чепуштанов тергеуші Ахмедовқа балаларын қылмыстық жауапкершіліктен босатқаны үшін пара беруге келісті. Бородин мен Журавлев заң консультациясының меңгерушісі Денисоваға кез келген мөлшерде сыйақы алу үшін тергеушіден ұлдарын қылмыстық жауапкершіліктен босатуға келісім алу туралы өтінішпен жүгінді. Денисова күдіктілер ата-аналарының ұсынысын қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы шығаруға ұсынысын айтты, тергеуші Ахмедов келісті. Бородиннен 350 000 теңге алып, Денисова осы сомадан Ахмедовке тек 250 000 теңге берді, ал қалған соманы алып қалды.

Аталған адамдардың әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

3. Теміртау қаласы бойынша ҰК салықтық емес аудит секторының меңгерушісі А.О. Кумбаев билік өкілінің функцияларына ие бола отырып, сондай-ақ ұйымдастырушылық-өкімдік және әкімшілік-шаруашылық функцияларды жүзеге асыра отырып, ЖК Н. Пенкинаның дүкенін тексеру актісінде ҚР ӘҚБК-нің 165 б. 2б. сәйкес салық заңнамасын бұзғаны үшін айыппұл салу туралы актісін алдын ала орындады, 40 ең төменгі есептік көрсеткіш мөлшерінде, бұл 140 000 теңгені құрады және Пенкинді шақырып алып, оған анықталған бұзушылықтарды көрсетпей, көрінеу жалған тексеру актісін жасағаны үшін 100.000 теңге мөлшеріндегі соманы жеке өзі беруді ұсынды, оған Пенкин өз келісімін берді. Осыдан кейін В. Барковқа Пенкиннің төтенше жағдайды тексеру актісін қайта жазуды тапсырды, оған дүкенді тексеру кезінде бұзушылықтардың жоқтығы туралы жалған ақпарат

енгізді және ол үшін Кумбаев Пенкиннен 100000 теңге сомасында ақша алды, осылайша соңғысын әкімшілік жауапкершіліктен босатты.

Барковтың әрекетінде қылмыстық құқық бұзушылықтың қандай да бір құрамының белгілері бар ма? Шешімді негіздеңіз.

Кумбаевтың әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

4. Бұқар Жырау ПБ Тельман ПБ бастығының орынбасары Кусаев "Қазақтелеком" АҚ-на тиесілі 385000 теңге сомасына 500 метр мөлшерінде кабельді ұрлау фактісі бойынша Ново-Узенка кентінде бұрын сотталған Фетисовты ұстап алып, оны Тельман ПБ-не жеткізді, онда ашылған қылмыстардың пайызын көтеру мақсатында түнде төрт тәулік бойы өз кабинетінде ұстады, ал күндізгі уақытта оны өз үйіне апарып, соңғыға қар тазалатып, әртүрлі жұмыстармен айналысты. Бұл ретте Құсаев, егер соңғысы кабельді ұрлағанын мойындамаса, Фетисовке үнемі физикалық зорлық-зомбылық көрсетемін деп қорқытты. Тұрақты қысымның нәтижесінде Фетисов оларға кабельді ұрлау фактісі бойынша өз мойнына алды. Бұдан әрі ж/у Сембаев өз кабинетінде ашылған қылмыстар пайызын көтеру мақсатында Фетисовтан мыс құбырлары мен қалайы сауыттарын алу актісін және өлшеу актісін жасады, бұл ретте Ново-Узинка Шакенов және Досяк кентінің тұрғындарын куәгер ретінде қатыстырып, деректерін көрсетіп, олар үшін қолтаңбаларды орындады. Әрі қарай, кабель ұрлығының ашылғаны туралы баянатпен баяндап, материалды тергеуге берді, онда тергеуші Сыздықов ҚР ҚК 188-бабының 2-бөлігі бойынша Фетисовқа қатысты қылмыстық іс қозғады және бұлтартпау шарасы – қамауға алуды таңдады.

Кусаев пен Сембаевтың әрекетіне құқықтық баға беріңіз.

Тергеуші Сыздықов қылмыстық жауапкершілікке тартыла ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

5. Қарағанды қ. ПБ ЖПҚ полиция сержанты Бурков өзінің патрульдік учаскесінде қоғамдық тәртіпті сақтау қызметін атқару кезінде мас күйінде ұсталды. Жуковты куәгерлердің қатысуынсыз оның сыртқы тексерісін жүргізіп, қоңыр түсті майлы сұйықтығы бар медициналық шприцті тәркіледі. Осыдан кейін медициналық айықтырғышқа жеткізу және есірткі затын сақтау фактісі бойынша қылмыстық іс қозғау қаупімен оған материалды ресімдемегені үшін 50.000 теңге сомасында жеке өзіне ақша беруді талап етті, оған Жуков өз келісімін берді.

Содан кейін Бурков Жуковтың жұмыс орнына үш күн келді және оған 50 000 теңге көлемінде ақша беруді талап етті, нәтижесінде Жуков аталған соманы беруге мәжбүр болды.

Бурковтың әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылықтың қандай да бір құрамының белгілері бар ма.

Жуков қылмыстық жауапкершілікке тартыла ма?

6. Жаңа-Майқұдық ПБ тергеушісінің көмекшісі Кабулова өзін ауруханада жатқан тергеуші Саденованың көмекшісі ретінде айыпталушы Перовтың анасына таныстырды. Іс бойынша Перовты қорғаушы деп танылғаны және тұтқындалған Перовқа кездесуге рұқсат бергені үшін Кабулова оған 50 мың теңге көлемінде ақша беруді талап етті

Әрекеттерде Кабулованың қылмыстық құқық бұзушылық құрамы бар-жоғын анықтаңыз?

Олай болса, Кабулованың әрекеттерінде белгілері бар қылмыстық құқық бұзушылықтың құрамына талдау жасаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

7. "Су" АҚ бас директорының орынбасары Иманов бас директордың тапсырмасы бойынша зейнетақы қорына ақша қаражатын аудармау фактілері бойынша қылмыстық іс қозғамау мақсатында мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Қарағанды облысы бойынша инспекторы Булгиговқа соңғысының қызметтік кабинетінде бухгалтерлік құжаттарды алу кезінде 1000 АҚШ доллар ақша салынған конвертті және олардың кәсіпорнын тексеру фактілері бойынша бас тарту материалын шығару туралы өтініші бар жазбаны тапсырды.

Бас директор мен оның орынбасарының әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

8. Қарағанды қ. ПБ Михайловка ПБ тергеушісі полиция лейтенанты Калькин "Алаутрансгаз" ААҚ аумағынан металды ұрлау фактісі бойынша тергеуге дейінгі тексеру материалын қарау кезінде қылмыстық қудалауды тоқтату туралы шешім шығарды. Ю.Н.Лавренюк оның әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылық құрамының болмауына байланысты. Осыдан кейін заңнамада белгіленген тәртіппен бас тарту материалын Қазыбек би атындағы аудан прокуратурасына жолдады.

Калькин Лавренюктің қабылдаған шешімі туралы айтпастан, тұрғылықты жері бойынша соңғысына барып, қылмыстық іс қозғап, оны сотқа жіберемін деп қорқытып, мәселені шешкені үшін, яғни Лавренюкке қатысты қылмыстық қудалауды тоқтату туралы қаулы шығарғаны үшін оған жеке өзі 70 000 теңге сомасында ақша беруді талап етті, оған Лавренюк өз келісімін беруге мәжбүр болды. екі күннен кейін белгіленген жерде – "Империя" казино алаңында Калькинге 70000 теңге сомасында ақша берді.

Калькиннің әрекетінде қылмыстық құқық бұзушылықтың қандай құрамы бар екенін анықтаңыз?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

9. Қарағанды қ. Кеңес РВК әскери комиссарының м.а., Қарағанды қ. Кеңес РВК әскери комиссарының орынбасары 1 бөлімшесінің - бастығы, подполковник Қойлыбеков Латвияға тұрақты тұруға кетуіне байланысты әскери билетті жедел калпына келтіргені үшін,

аз.Воронов оған 250 АҚШ доллары көлеміндегі ақшаны жеке өзіне беруді ұсынды. Белгіленген уақытта Қойлыбеков өзінің қызметтік кабинетінде аз. Воронов әскери билетті алған кезде қалған соманы беру туралы келісіп, 100 АҚШ доллары көлемінде ақша алды.

Қойлыбековтің әрекетін саралаңыз.

Вороновтың әрекеттеріне заңды баға беріңіз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар

10. Теміртау қ. ПБ бойынша ПО командирі полиция капитаны Умышев Теміртау қ. сотының карауыл үй-жайында сотталушылар Ионинмен, Сағитовпен және айдауыл взводының қызметкерлерімен Бериковпен және Омировпен бірге спирттік ішімдіктер ішіп, нәтижесінде ауыр қылмыстары үшін қамауға алынған Ионин қашып кетті.

Умышевтің әрекетін анықтаңыз.

Бериков пен Омиров қылмыстық жауапкершілікке тартыла ма?

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

11. Тергеу бөлімі бастығының орынбасары Федянин тергеу әрекеттерін жүргізу барысында куәгер Ырысқұловқа егер ол қажетті айғақтар бермесе, оны уақытша ұстау изоляторының камерасына орналастырамын деп қорқытты. Осылайша ол оны куртканың жағасынан ұстап, бірнеше рет жұлқыды. Келесі күні Ырысқұловтың әйелімен кездесіп, Федянин одан күйеуін отырғызамын деп қорқытып, оған 100.000 теңге төлейтіні туралы қолхат талап етті. Қолхат берілді. Ақшаны беру кезінде Федянин ұсталды.

Федяниннің әрекеттерін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

12. Тергеу изоляторында бақылаушы Бахтияров кәмелетке толмаған ұлы қылмыс жасағаны үшін қамауға алынған Құрмановамен танысты. Құрмановамен әңгімелесу барысында Бахтияров оған ұлының босатылуына ықпалды таныстары бар екенін бірнеше рет айтқан, егер бұл үшін 1000000 теңге төлесе, Құрманова Бахтияровқа көрсетілген соманы берген, ал ол тағы 500.000 теңге қажет екенін айтқан кезде, Бахтияров оны алдағанын түсініп, өтінішпен прокуратураға жүгінген.

Бахтияров әрекетін саралаңыз.

Талқылауды қажет ететін нұсқаларды құрастырыңыздар.

Қылмыстық құқық және криминология кафедрасының отырысында талқыланды және мақұлданды. 2023 жылғы 04 қаңтардағы № 13 хаттама.

**«Қазіргі кезеңдегі қылмыстық құқық
бұзушылықтарды саралаудың өзекті мәселелері»
ПӘНІ БОЙЫНША ЕСЕПТЕР ЖИНАҒЫ**

Теруге жіберілді. Басуға қол қойылды.
Формат 60×84^{1/16}. Офсеттік басып шығару. Қағазы офсеттік.
Нақты баспа табағы. Оқу-баспа әдебиеті.
Басылыны 100 дана. Тапсырыс №
Бағасы келісілген

ҚР ІІМ Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының
типографиясында басылып шығарылған.